

ДО
ПРОФ. НИКОЛАЙ ИЗОВ, ДОКТОР
ЗАМ.-РЕКТОР ПО УР

Анализ от проведено анкетно проучване за проследяване на кариерните нагласи на студентите от първи курс от ФС, ФП, ФОЗЗГТ за учебната 2019-2020 година

УВАЖАЕМИ ПРОФ. ИЗОВ,

В началото на зимния семестър на учебната 2019-2020 година „Кариерен център“ към НСА „Васил Левски“ проведе анкетно проучване със студенти от **първи курс, ОКС „бакалавър“** на трите факултета - **ФС, ФП, ФОЗЗГТ**.

Целта на проучването е във връзка с новите изисквания на МОН и препоръките на следакредитационния контрол, относно събиране на доказателствен материал за проследяване на нагласите и кариерната ориентация на студентите преди, по време и след обучението им.

Резултатите от проучването следва да станат достояние и до съответните факултетни съвети, като ресурс за информираност и вземане на решения за евентуални промени в преподаването и подхода към студентите. Резултатите от подобни проучвания предоставят и ценна информация за планирането и реализацията на по-ефективни кандидат-студентски кампании.

Анкетната карта съдържа ключови въпроси за проследяване кариерните нагласи на студентите **в първи курс**. Анкетна карта съдържа **16 въпроса**, групирани в няколко основни направления:

- Обща информация за анкетираните – *пол, възраст, координати за връзка, завършено средно училище, специалност;*
- Въпроси за избора при кандидатстване в НСА и очаквания от обучението на студентите;
- Планове на студентите за бъдещата им професионална реализация по завършената специалност в НСА и ролята на „Кариерен център“ за съдействие в тази насока.

Въпросите в анкетата са кратки и ясни, за да не затрудняват анкетираните в попълването ѝ, като отговорите се отбелязват в квадратчета със знак „X“ или „V“. Предоставена е и възможност за изказване на мнения и препоръки в свободна форма.

В проучването взеха участие общо **319 студенти** от различни специалности от първи курс, ОКС „бакалавър“ на трите факултета, от които **196 броя анкетираните мъже (61,64 %) и 122 броя анкетираните жени (38,36 %) /Диаграма 1 Разпределение на анкетираните по пол/.**

Диаграма 1 Разпределение на анкетираните по пол

Анкетираните студенти попадат в *следните възрастови групи*:

- От 17 до 20 години;
- От 21 до 29 години;
- От 31 до 68 години.

Най-много е делът на новоприетите студенти от възрастова група от **17 до 20 години 88,40 %** (282 бр.), по-малък процент са от 21 до 29 години – **7,52 %** (24 бр.), единични студенти са от възрастовите групи от 31 до 68 години – **2,19 %** (7 бр.) /*Диаграма 2 Относителен дял на анкетираните по възрастови групи*/.

Диаграма 2 Относителен дял на анкетираните по възрастови групи

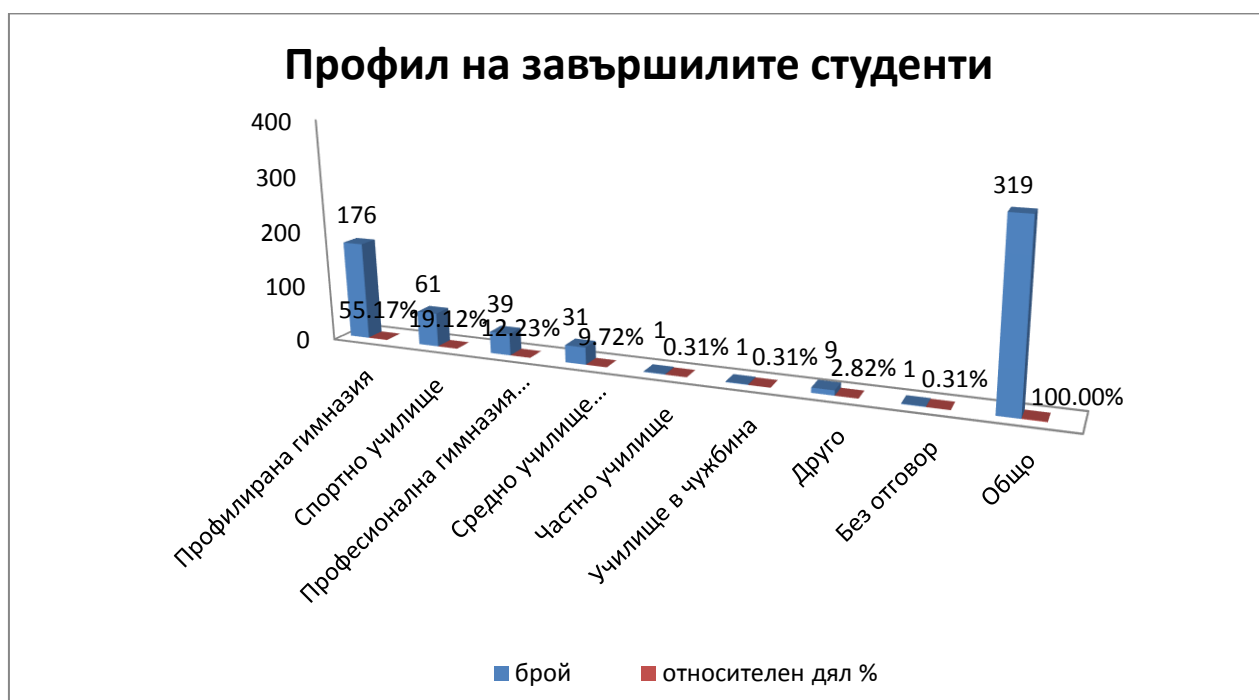
По своето постоянно местожителство резултатите показват, че **35,42 %** (113 бр.) от анкетираните са от гр. София, като по-голяма част от тях са от други населени места – **52,66%** (168 бр.). **2,19 %** (7 бр.) от анкетираните са **чуждестранни студенти** - от Гърция, Македония и

Украйна. Резултатите са обобщени в *Диаграма 3 Относителен дял по местожителство спрямо гр. София и други населени места.*

Диаграма 3 Относителен дял по местожителство спрямо гр. София и други населени места

Съществен за нашето проучване е въпросът „*Какво средно училище сте завършили?*“, за да се види профилът на новоприетите студенти. Анализът на резултатите показва, че основният контингент от анкетираните студенти са получили средно образование в профилирани училища – **55,17 %**. Съществен е дялът на завършилите „*Спортно училище*“ – **19,12 %**, следван от професионалните училища с **12,23 %**. *Диаграма 4 Профил на завършилите студенти* представя графично много ясно и точно резултатите от отговорите на анкетираните.

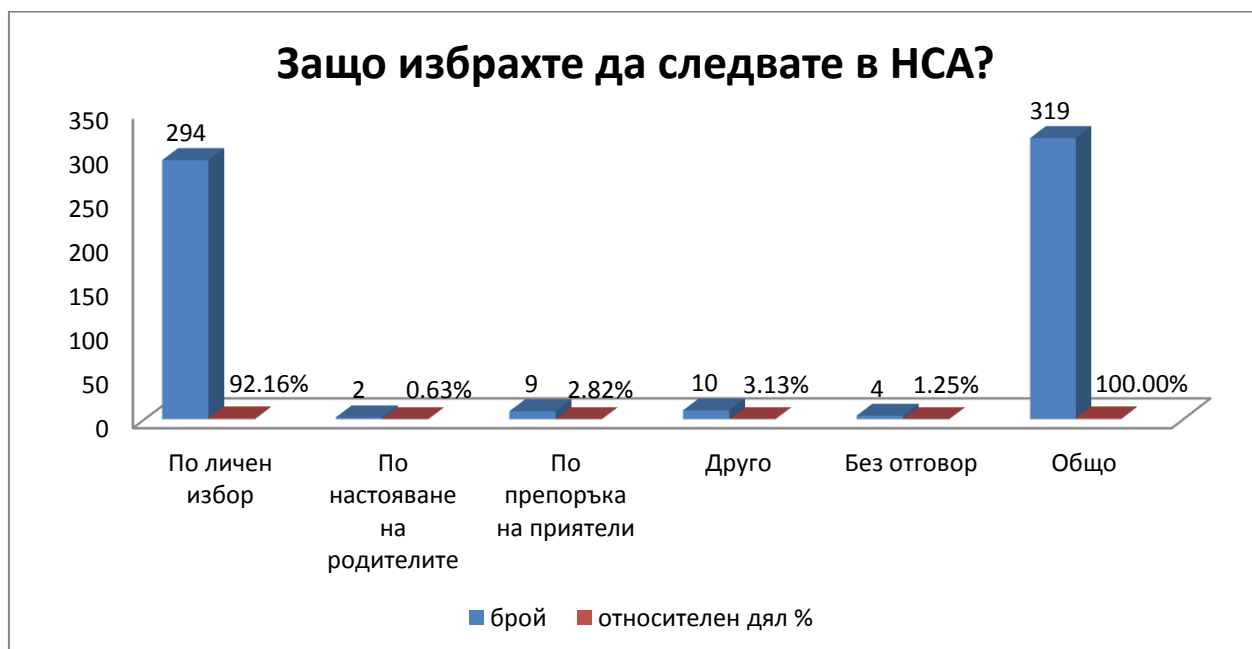

Диаграма 4 Профил на завършилите студенти

От изключителна важност за приема на студенти в НСА са популяризирането и рекламата на Академията. Като основни източници на информация на бъдещите студенти за обучение в НСА в анкетата са посочени отговорите: „от познати“, „от мой учител/треньор“ и „студенти, обучаващи се в НСА“. По-слабо са отбелязани отговорите: „сайт на НСА, посещение на място“ и „презентация на НСА в моето училище“.

В анкетата прави впечатление слабо отбелязаните отговори: „кандидатстудентски борси в страната“ и „информационни брошури, справочници, плакати и други рекламни материали“, като средства за информация на бъдещите студенти.

Категоричен и показателен е отговорът на студентите за избора им да се обучават в НСА. **92,16 %** от студентите са избрали да следват „по личен избор“, **3,13 %** са отбелязали „друго“, а **2,82 %** - „по препоръка на приятели“ /Диаграма 5 „Защо избрахте да следвате в НСА?“/.

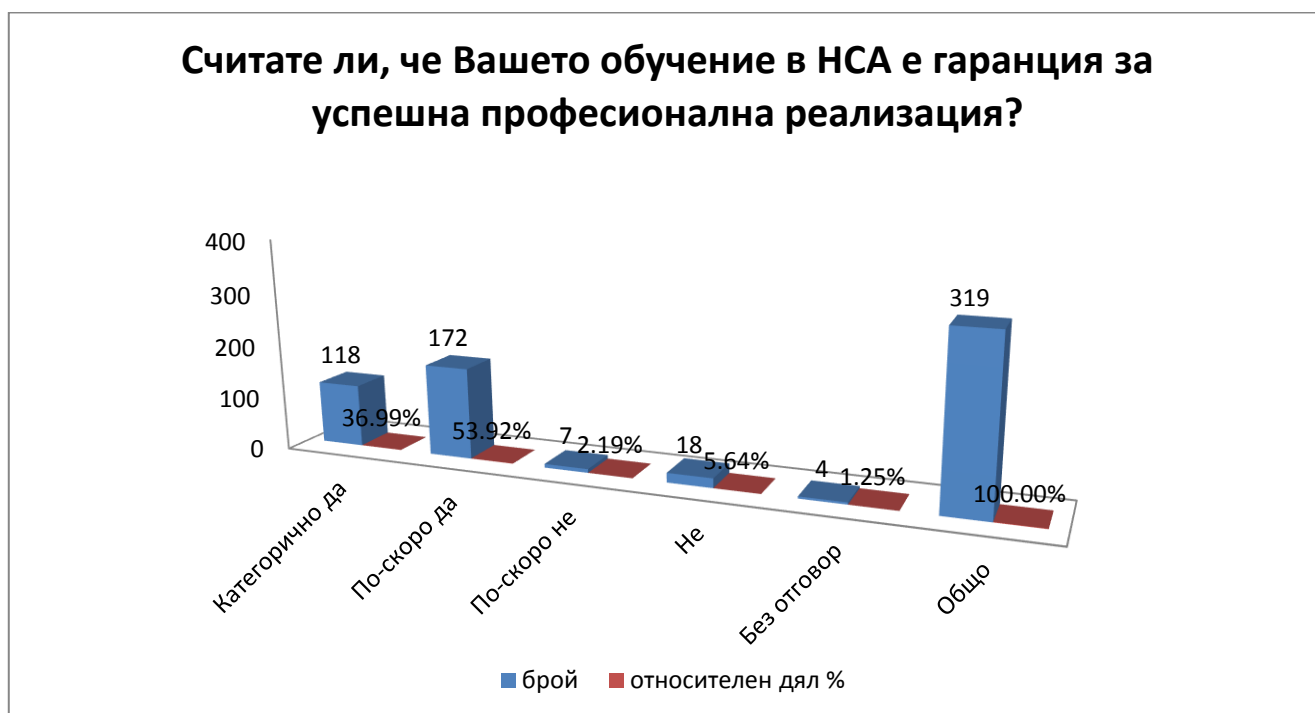
Диаграма 5 „Защо избрахте да следвате в НСА?“

На въпроса „Какви са очакванията Ви за обучението в НСА?“ анкетирания студенти са посочили повече от един отговор. Диаграма 6 „Какви са очакванията Ви за обучението в НСА?“ представя графично много ясно очакванията на същите. За тях от съществено значение е „Реализация по специалността“, следван от отговора „Професионално и компетентно обучение“. Прави впечатление твърде малкият интерес на студентите към „Студентска мобилност“, което може би е следствие от липсата на информираност по европейския проект.

Диаграма 6 „Какви са очакванията Ви за обучението в НСА?“

От съществено значение, както за студентите, така и за Академията е въпросът за успешната професионална реализация на студентите. *Диаграма 7 „Считате ли, че Вашето обучение в НСА е гаранция за успешна професионална реализация?“* представя графично обобщените отговори на анкетираните, откъдето се вижда, че **53,92%** от същите считат обучението си в НСА като гаранция за успешна реализация.

Диаграма 7 „Считате ли, че Вашето обучение в НСА е гаранция за успешна професионална реализация?“

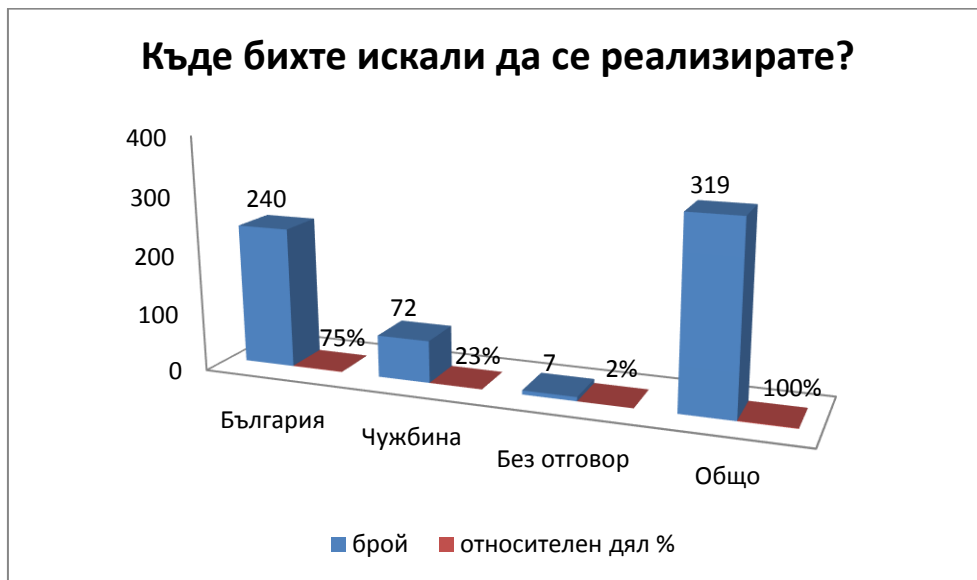
При професионалната си реализация студентите биха потърсили съдействието на „Кариерния център“ към НСА. **87 %** от анкетираните студенти са отговорили положително, **12%** не биха ползвали услугите на „Кариерния център“, а **1 %** не са дали отговор /*Диаграма 8 „Бихте ли се обърнали към Кариерния център на НСА за съдействие при търсене на работа и реализация?“*).

Диаграма 8 „Бихте ли се обърнали към Кариерния център на НСА за съдействие при търсене на работа и реализация?“

Във връзка с професионалната реализация на студентите от значение са основни характеристики, които определят техния избор на работодател. Открояват се **четири отговора** на въпроса *„Кое е най-важно за Вас при бъдещата Ви реализация и избор на работодател?“*: *„Възнаграждение“*, *„Динамична и разнообразна работа“*, *„Възможност за обучение и развитие“* и *„Придобиване на професионален опит“*. В по-малка степен са застъпени характеристиките: *„Добра репутация и престиж“* и *„Добър екип“*, а *„Социални придобивки“* е най-маловажен за анкетираните при техния избор на работодател.

Интересен е фактът, че повечето анкетирани предпочитат да се реализират в България – **75%** /240 бр./, а **23 %** /72 бр./ са предпочели в Чужбина /*Диаграма 9 „Къде бихте искали да се реализирате?“*).

Диаграма 9 „Къде бихте искали да се реализирате?“

Последният въпрос от анкетата дава съществена информация за бъдещата професионална реализация на студентите. В зависимост от интересите на анкетиранияте, отговорите на същите на въпроса **„В какъв тип организация желаете да се реализирате професионално?“**, са разнообразни. По тази причина ние ограничихме изборът на студентите до три възможни отговора. Прави впечатление, че техният избор се свежда до организациите: **„Собствен спортен клуб/фитнес център“**, **„Спортен клуб/школа“** и **„Фитнес клуб/СПА център“**. Следват отговорите: **„Училище“**, **„Лечебно/здравно заведение“** и **„Спортна федерация/асоциация“**. В по-малка степен анкетиранияте са отбелязали отговорите: **„Спортна медия“** и **„Мениджърска агенция“**. В отговорите на анкетиранияте липсва държавната администрация като избор за професионална реализация.

Проведената анкета считам за успешна и предлагам същата да бъде провеждана ежегодно. Анкетата дава ценна информация и от нея могат да се извлекат редица изводи и препоръки. Същите ще обобща както следва.

- Анкетиранияте студенти коректно попълниха своите анкети без затруднение, което се дължеше на яснотата на въпросите. Същите бяха запознати с целта на анкетата и се отзоваха с интерес.
- Ползотворен е фактът, че преди започването на анкетата студентите бяха запознати с дейността на „Кариерния център“ към НСА и възможностите, които същия може да предложи на студентите при бъдещата им професионална реализация. След провеждането на анкетата голяма част от студентите се обърнаха за повече информация и съдействие при търсене на работа още в началния етап на следването им. Същите биха потърсили съдействието на „Кариерния център“ при своята професионална реализация.
- При проявен интерес от няколко студенти от първи курс, същите подадоха документи за регистрация, като търсещи работа студенти в „Кариерен център“ и след консултация и кариерно ориентиране бяха насочени по обявени предложения за работа.

- От статистическата информация за анкетираните правят впечатление високият дял на мъжете спрямо дялът на жените и високият дял новоприети студенти от други населени места, различни от гр. София.
- Голям е процентът на студентите завършили „*Спортни училища*“, което е показателно, че същите искат да развият своя талант и спортни умения, като се обучават в НСА.
- Показателен е фактът, че бъдещите възпитаници на НСА са получили основно информация за Академията от: „*от познати*“, „*от мой учител/треньор*“, „*студенти, обучаващи се в НСА*“, което е най-силната реклама за Академията. Слабата информираност на студентите от кандидатстудентските борси в страната и презентациите по училищата следва да бъдат взети под внимание. От голямо значение за добрата информираност на кандидат-студентите е сайтът на НСА, където секцията ”Кандидатстване” предлага богата и достъпна информация. Необходимо е обаче освен сайта да се засили дялът на останалите информационни източници, като основно да бъдат преките срещи със зрелостници. Важно е да се изготви по-богат и разнообразен набор от рекламни материали, но това изисква дългосрочна подготовка и по-голям екип.
- Анкетираните са категорични в отговорите си, че очакват от обучението си в НСА да се реализират по специалността си, като получат и професионално и компетентно обучение.
- Съществено за анкетираните при избора на работодател е динамичната работа с възможност за обучение и развитие и възнаграждение. Същите предпочитат да се реализират в частния сектор, за сметка на държавната администрацията.

Кариерният център към НСА ще продължава да изготвя и реализира подобни анкетни карти за различни нужди на неговите възпитаници, преподавателския състав и ръководството.

гр. София
11.11.2019 г.

ИЗГОТВИЛ:

Елена Забунова /Инспектор УД към КЦ/

СЪГЛАСУВАЛ:

доц. Иван Сандански